Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502 - P. K. O. Nr. 151.100.

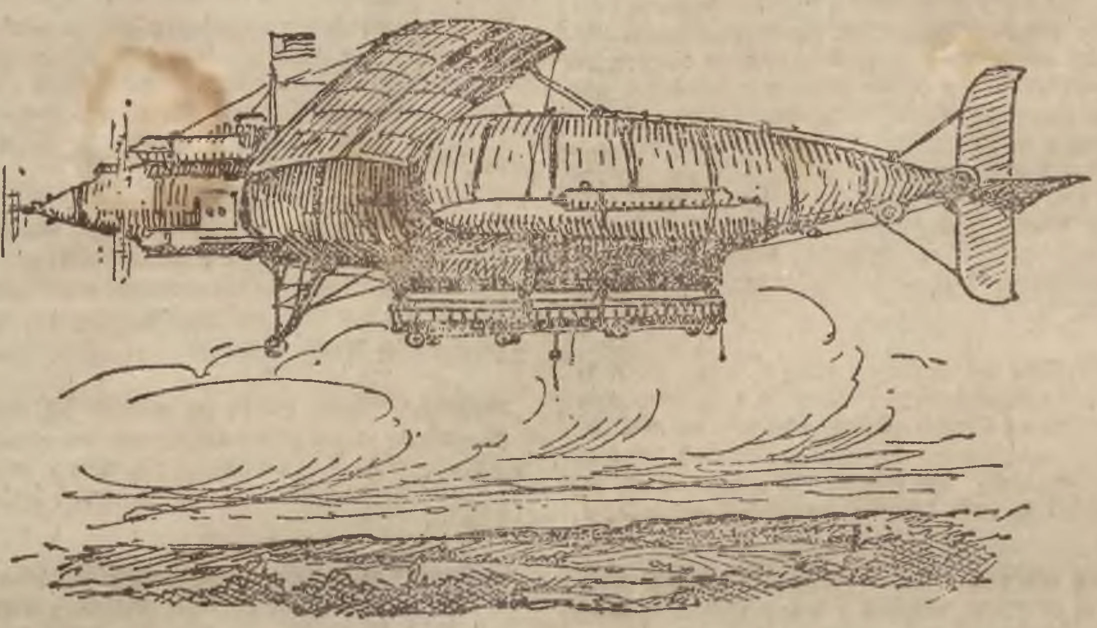
600 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie M. 14.000, z odnosz. do domu M. 15.000. Zamiejsc. M. 15.000. Zagranica Mk 25.000

Nr. 137. — Rok VI. Kraków, poniedziałek 18 czerwca 1923 r. Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Samolot-olbrzym.

W Ameryce projektowana jest obecnie budowa olbrzymiego aeroplanu, którego konstrukcja podobna do balonu sterowego składa się ponadto z 5 śmig i olbrzymiej gondoli mogącej pomieścić do 50 osób.

Pierwsze objawy silnej ręki rządu polskiego

wywołały w Gdańsku przerażenie.

Gdańsk. (AW).

Pierwsze wiadomości o ograniczeniu wjazdu do Gdańska przez władze polskie wywołały w sferach gdańskich **zdenerwowanie.** Gdańszczanie przypuszczali do ostatniej chwili, że rząd polski nie odważy się na podobny krok „wbrew własnym interesom“. Sfery znające stosunki miejscowe i ich rozwój wiedzą dobrze, że zredukowanie frekwencji tygodniowej z przeszło 2.000 osób na kilkadziesiąt oznacza dla przedsiębiorstw gdańskich **duże straty.**

Wobec tego, że władze w. miasta wbrew zawartym umowom pobierają **wielkie kaucje** w procesach sądowych, przewyższające najczęściej wartość objektu spornego, jak również **żądają od obywateli polskich uiszczania podatków z góry,** władze polskie zaprowadzić mają **obostrzone postanowienia względem gdańskich eksporterów drzewa,** którzy dawniej opłaty wywozowe uiszczali dopiero po dokonaniu sprzedaży **najpóźniej po 4 miesiącach.** Obecnie eksporterzy drzewa będą musieli opłacać podatki wywozowe z góry, bez względu na to, kiedy zostanie dokonana sprzedaż. Wprowadzenie w życie tego postanowienia może spowodować likwidację drzewnych przedsiębiorstw gdańskich, które nie będą mogły zdobyć wielkich sum w gotówce na opłaty wywozowe przed sprzedażą.

Między Gdańskiem a Malborgiem zaprowadzona została stała komunikacja wodna. Pomimo, iż Malborg leży na terytorjum Prus Wschodnich, przy przejeździe wodą **nie są wymagane żadne wizy ani paszporty.** Przypuszczać należy, że komunikacja ta podjęta została celem ułatwienia kontaktu Niemców gdańskich z wschodnio pruskim oraz **dla przemycania** podejrzanych osobistości i towarów.

Rosja nie chce wojny z Polską!

Obsadza jednak silnie pogranicze polskie i organizuje całe masy kawalerji.

Londyn. (AW).

Moskiewski korespondent „Timesa“ w ostatniej korespondencji przynosi interesujące szczegóły o sytuacji czerwonej armji. Podczas zajmowania przez Francuzów Zagłębia Ruhry, w Rosji mówiono bardzo wiele o przygotowaniach wojennych. Faktycznie jednak **wzmocniono tylko oddziały pograniczne.** Zdaniem autora, komuniści nie życzą sobie wojny z Polską. Armja czerwona jest w lepszym stanie, niż była przed kilku laty, jednak komunizm znacznie w niej osłabł. Rząd sowiecki **poświęca wiele uwagi kawalerji, mającej odegrać ważną rolę w ewentualnej wojnie z Polską.** Jazda czerwona składa się obecnie z 15 dywizji i 7 brygad, każda brygada liczy 3 tysiące ludzi, 4 działa oraz 4 lekkie karabiny maszynowe. W Rosji panuje przekonanie, że jazda czerwona będzie gotowa do **walki w 24 godziny po ogłoszeniu mobilizacji.** Omawiając znaczenie Trockiego, korespondent stwierdza, że zrobił on dużo dla armji rozpoczynając jej prawidłową organizację. Natomiast jako mąż stanu jest słaby i chwiejny. Sytuacja jego jako żyda i dowódcy antysemickiej armji jest bardzo ciekawa. Korespondent w końcu stwierdza, że wszelkie plany **rzucenia konnych oddziałów na Polskę względnie Rumunję są niezisczalne wobec braku funduszów.**

Spadek marki polskiej.

Trzy tygodnie przed utworzeniem nowego Rządu, na zebraniu przedstawicieli stronnictw większości w sprawie reformy finansów państwowych, jeden z wybitnych finansistów i teoretyków skarbowości odezwał się w te słowa: Proszę się nie łudzić. Obejmując władzę stronnictwa większości biorą na swe barki w dziedzinie finansów fatalną spuściznę. Będziemy mieli do pokonania przejściowy, ale bardzo ostry kryzys walutowy. Zadaniem naszem będzie zwalczyć ten kryzys nie zapomocą łudzących i krótkotrwałych narkotyków, ale na drodze sumiennego wyleczenia państwa z trawiącej go choroby budżetowej.

Nowy rząd nie miał złudzeń i jasno zdawał sobie sprawę do jak ciężkiej zabiera się przeprawy. Z ewentualnością gwałtownego choć przejściowego spadku marki polskiej oddawna liczono się w Ministerjum skarbu.

Przyczyny obecnego kryzysu walutowego dadzą się sprowadzić do trzech punktów.

1) Brak większości sejmowej za czasów rządów gen. Sikorskiego. Brak ten spowodował późne uchwalenie ustaw podatkowych, co znowu wywołało konieczność znacznego zwiększenia emisji banknotów. Obecnie, dzięki stworzeniu polskiej większości parlamentarnej, Sejm przystąpił w szybkiem tempie do uchwalenia podatków. W najbliższym czasie oczekiwać należy znacznego powstrzymania emisji dzięki dopływowi gotówki z dwu nowych wielkich źródeł dochodów państwowych: podatku obrotowego i gruntowego. Dochody z tych podatków pozwolą już w lipcu na częściowe, a w sierpniu na zupełne usunięcie miesięcznego braku 300 do 400 miljardów, pokrywanego dotychczas za pomocą maszyny drukarskiej.

2) Katastrofa walutowa Niemiec. Katastrofalna zniżka marki niemieckiej spowodowała zachwianie się naszego bilansu handlowego. Zniżka waluty niemieckiej zaskoczyła nasze sfery przemysłowe i handlowe tem, że rynek niemiecki okazał się tańszym. Fakt ten wpłynął bardzo poważnie na zatamowanie naszego wywozu zagranicznego. Równie i w tej dziedzinie oczekiwać należy ze spokojem rychłej naprawy. Przez dokonane już podniesienie ceł importowych i szereg zarządzeń mających na celu ułatwienie eksportu polskiego, sytuacja naszego przemysłu zacznie się poprawi, co znowu wpłynie decydująco na równowagę bilansu handlowego.

3) Zmniejszenie się zapasów walut obcych w ciągu półrocznych rządów gen. Sikorskiego. Zmniejszenie to spowodowane zostało zbyt gwałtowną interwencją walutową, mającą na celu zapewnienie efektów natury politycznej na przeciąg kilku miesięcy. Celem usunięcia powstałych z tego powodu braków, nowy rząd zawiera obecnie szereg dobrowolnych umów z przemysłowcami, dzięki którym państwo otrzyma do swej dyspozycji znaczną część walut obcych uzyskiwanych z eksportu.

Jak widzimy zatem już w najbliższym czasie nastąpi znaczne poprawienie sytuacji, podczas gdy w sierpniu oczekiwać należy definitywnego usunięcia kryzysu.

Rząd obecny opierający się na silnej większości sejmowej i cieszący się zaufaniem całego społeczeństwa daleki jest od stworzenia metod krótkotrwałych efektów i sztucznych narkotyków w dziedzinie finansów. Głównem źródłem zła w tej dziedzinie jest trawiąca nas choroba budżetowa. Chorobę tę usunąć można jedynie na drodze systematycznego i stopniowego leczenia. Plan sanacji obliczony przez p. ministra Grabskiego na przeciąg 2 lat przeprowadzony będzie przez nowy rząd z żelazną konsekwencją. Główną rolę jednakże odegra tutaj społeczeństwo, gdyż w jego mocy jest przez ofiarne i punktualne płacenie podatków przyśpieszyć moment równowagi budżetowej, jedynej realnej podstawy reformy skarbu.

(„Gazeta Warszawska").

Minister Łopuszański we Lwowie.

Warszawa. (Tel. wł.).

Minister robót publicznych, p. Łopuszański, wyjechał do Lwowa w sprawach służbowych.

Sprawy polityczne i państwowe.

Rządowa akcja oszczędnościowa. — Budżet Ministerstwa przemysłu i handlu. — Czem się ma ożywić ruch budowlany. — Rozkaz gen. Szeptyckiego do armji. — Konferencja w sprawie finansów. — Komitet ekonomiczny o naprawie Skarbu. — Plan pracy Sejmu przed ferjami. Górnoślązacy żądają poboru wojskowego. — Postulaty urzędników.

Celem możliwie rychłego rozpoczęcia akcji oszczędnościowej, domagać się będzie Minister Skarbu, by przed ferjami letniemi uchwalona została przez Izby prawodawcze ustawa sanacyjna, która zawiera postanowienia zasadnicze w dziedzinie reorganizacji administracji państwowej i przedsiębiorstw państwowych w kierunku oszczędnościowym. W szczególności zachodzi ministrowi o postanowienia dotyczące wyodrębnienia w osoby prawne przedsiębiorstw państwowych, jakoteż o upoważnienia do wydawania rozporządzeń w dziedzinie zmiany organizacji zakresu działania, postępowania władzy i urzędów państwowych. Upoważnienia te mają według planu ministra skarbu posłużyć za podstawę do energicznej, możliwie natychmiastowej działalności [illegible] oszczędnościowego.

*

Według preliminarza budżetowego na r. b. dochody Ministerjum Przemysłu i Handlu obliczone są na 63.989 tysięcy złotych, co stanowi 4.16% wszystkich dochodów państwa polskiego. Wydatki zaś na 63.462 tysięcy złotych. Stanowi to zaś 2.82% wszystkich wydatków.

*

Na czwartkowem posiedzeniu komisji skarbowej przyjęto artykuł 7 i 8 projektu ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. W rezultacie dyskusji znalazł przyjęcie projekt rządowy, który pozostawia wszystkim gminom miejskim zupełną swobodę pobierania podatku komunalnego, od gruntów albo w formie dodatku do państwowego podatku gruntowego, albo w formie samoistnego podatku. Podstawą tu ma być przychód, czynsz najmu, względnie dzierżawa, wartość użytkowa albo czynszowa itd. Samoistny podatek gminny od gruntów, ma w znacznej mierze zasilić fundusze miast i ożywić ruch budowlany.

*

Generał Szeptycki jako nowy minister wydał rozkaz do wojska, który wzywa żołnierzy i oficerów do dalszej wytężonej pracy żołnierskiej.

Minister spraw wojskowych generał Szeptycki przyjął wczoraj krótkie raporta od wszystkich szefów departamentu oddziału Ministerstwa. Zebranie miało charakter urzędowy.

*

W dniu wczorajszym natychmiast po odsłonięciu tablicy ku czci śp. Gabrjela Narutowicza, w gabinecie marszałka Sejmu Rataja odbyła się konferencja członków rządu z panem Witosem na czele na której omawiano ciężką sytuację finansową państwa.

*

Sprawa katastrofalnej zwyżki walut obcych nie przestaje być ciągłym tematem rozważań Rządu. Na Komitecie ekonomicznym przedmiotem rozważań jest plan polityki wywozowej celem uzyskania walut obcych.

*

Marszałek Sejmu zwoła na wtorek lub środę przyszłego tygodnia posiedzenie konwentu seniorów celem skonkretyzowania planu prac sejmowych, które należy wykonać przed ferjami letnimi.

*

Na ostatniem posiedzeniu Sejmu Śląskiego uchwalono znaczną większością rezolucję wzywającą rząd centralny do niezwłocznego rozszerzenia na Województwo Śląskie mocy obowiązującej ustawy o przymusowej służbie wojskowej.

* * *

Dnia 15 bm. zostali przyjęci przez prezesa Rady Ministrów pp. Ciembroniewicz, Janowski i Pawłowski, którzy w imieniu zarządu głównego Stowarzyszenia Urzędników państwowych przedstawili panu prezesowi postulaty urzędników państwowych.

Pan prezydent Rady ministrów przyrzekł słuszne postulaty rozważyć i zadość im uczynić. Następnie delegacja udała się do Pana podsekretarza stanu Studzińskiego, z którym obszernie omówiono przedstawione postulaty.

Ważne obrady Komitetu politycznego Rady Ministrów.

Warszawa (Tel. wł.)

Na wczorajszem posiedzeniu Komitetu politycznego Rady Ministrów omawiano sprawę propozyji niemieckich w przedmiocie zmian linji granicznej polsko-niemieckiej. Następnie przeprowadzono szeroką dyskusję nad sprawą dóbr żywieckich, oraz w sprawie uniwersytetu ruskiego, którego kreowanie jest przewidziane ustawę sejmową 7 września 1922.

Wśród Piastowców i Dąbszczyków.

Warszawa. (Tel. wł.).

Wczoraj odbyło się posiedzenie klubu sejmowego P. S. L. „Piasta", na którem dokonano wyboru nowego zarządu; w nowym składzie przedstawia się on w następujący sposób: prezes Jan Dębski, wiceprezesi: Jan Bryl, Andrzej Pluta, Paweł Bobek i Michał Janaczek. Członkowie zarządu: Bednarczyk, Brodacki, Buzek, Dubiel, Erdman, Kowalczuk, Ostrowski, Pawłowski, Pieniążek, Potoczek, Saraniecki.

Onegdaj odbyło się zebranie wojewódzkiego, warszawskiego zarządu Stronnictwa P. S. L. „Piasta". Zarząd, którego prezesem był dotychczas pos. Jan Dąbski (uciekinier z klubu „Piasta") jednomyślnie zaakceptował stanowisko prez. Witosa i potępił taktykę secesjonistów. Wobec tego poseł Jan Dąbski musiał ustąpić ze swego stanowiska; w miejsce jego wybrano prezesem dra Wróbla, a jego zastępcą posła Cieplaka.

Przygotowania na przyjęcie królewskiej pary rumuńskiej.

Warszawa. (Tel. wł.).

Przygotowania, celem przyjęcia rumuńskiej pary królewskiej w Warszawie są w pełnym toku. Przedstawiciele Rzeczypospolitej powitają gości w Husiatynie (na granicy polsko-rumuńskiej), dokąd wybiera się również spory zastęp dziennikarzy, fotografów, operatorów kinemat i t. d.

Para królewska przybędzie dnia 23 b. m. i tego samego dnia przejedzie przez dworzec lwowski, który będzie przepięknie udekorowany. Na dworcu lwowskim powitają gości przedstawiciele władz i ludności. Dnia 24 b. m. przybędzie para królewska do Warszawy.

W programie przyjęcia przewidziane jest między innymi wielka rewja wojsk na Polach Mokotowskich, a następnie specjalne ćwiczenia wojskowe w Rembertowie.

Co mówi minister kolei o zamiarach i gospodarce w tym zakresie?

Warszawa. (Tel. wł.)

Minister kolei p. Karliński udzielił szeregu informacji dziennikarzom warszawskim na temat gospodarki i zamiarów w dziedzinie naszego kolejnictwa. Minister kolei mówił między innemi:

Kolej musi się sama opłacać.

Postanowiona, jako naczelne hasło naszej gospodarki, sprawa samowystarczalności kolei stawia jako ostateczny cel stworzenia z naszej sieci kolejowej przedsiębiorstwa, któreby się przynajmniej w ramach wydatków zwyczajnych finansowało samo. Ponieważ prawie wyłącznym dochodem kolei są opłaty przewozowe, więc ministerjum postanowiło zbadać dokładnie podstawy na jakich wspierały się nasze obliczenia taryfowe. Badanie to musi uzgodnić wysokość tych taryf z własnemi kosztami przewozu oraz uzależnić ją z rynkową cena przewożonego towaru. W celu oparcia tych badań o grunt czysto praktyczny weszliśmy w kontakt z ministerjum przemysłu i handlu, którego delegat p. Chodkiewicz wraz z nowym przedstawicielem insp. Rogalskim objeżdża obecnie ważniejsze centra gospodarcze naszego państwa i tam w ciągłym kontakcie z najbardziej zainteresowanemi sferami przemysłowemi, handlowemi, ziemiańskiemi i t. d. zbiera materjał do mającej niebawem nastąpić nowej klasyfikacji taryf towarowych.

Jak się przedstawia sprawa taboru transportowego?

Nasz tabor kolejowy jest dość szczupły, staramy się jednak temu brakowi zaradzić, zamawiając co raz nowe partje wagonów i parowozów oraz usuwając przeszkody, mogące powodować niedostateczne wyzyskanie istniejącego taboru. W tym zakresie będę się starał spożytkować osobiście mi znane najlepsze wzory zachodnio-europejskiej gospodarki wagonowej. Z nowych partji otrzymaliśmy już w tym roku 1.244 wagony amerykańskie 30 tonowe (t. j. podwójne) i 1680 wagonów krajowych. Parowozów zaś w przeciągu pierwszych pięciu miesięcy b. r. przybyło nam 109, ma zaś nadejść jeszcze w b. r. względnie w początkach przyszłego roku 241 sztuk.

Budowa nowych linij kolejowych.

W związku z trudnościami finansowemi państwa, budujemy tylko odcinki najniezbędniejsze, a więc węzeł górnośląski, który granica rozcięła w sposób zmuszający nas do porobienia kilku linij objazdowych i zorganizowania paru nowych stacji węzłowych (jak Chybi, Katowice, Lubliniec, Chebne), węzeł warszawski wraz z linją średnicową i wreszcie szlaki Zgierz—Kutno przez Łęczyce, oraz Nasielsk—Sierpc, gdzie dotychczas biegnie zbudowana przez okupantów wąskotorówka.

Zniżenie wizy na targi Wschodnie.

Warszawska Ekspozytura Targów Wschodnich komunikuje, że wizy zagraniczne dla wystawców i udających się na Targi Wschodnie, we Lwowie, które jak wiadomo mają się odbyć we wrześniu od 5—17, zniżone zostały o 75%.

Amerykańscy uczeni w podróży po Polsce.

Wczoraj przybył rannym pociągiem do Dziedzic grono uczonych amerykańskich pod przewodnictwem dra Monroe, celem szczegółowego zwiedzenia ziem polskich. Pobyt w Polsce naznaczono do 1 lipca br. Wedle programu podróży, udadzą się goście amerykańscy wprost do Warszawy, gdzie zatrzymają się do wtorku 19 bm., poczem wyjadą do Łodzi, stąd do Poznania, a 23 bm. Katowic i dalej przez Kraków do Zakopanego. Dnia 25 bm. wrócą Amerykanie do Krakowa, gdzie pozostaną do 27 bm., w którym to dniu wyjadą do Lwowa. — Wyjazd ze Lwowa nastąpi 29 czerwca br. wprost do Wilna. Dnia 1 lipca br. opuszczą goście amerykańscy Polskę i udadzą się przez Turmonty do Rygi. Ministerstwa Oświecenia i Kolei żelaznych poczyniły zarządzenia, by uczonym amerykańskim ułatwić podróż i pobyt w Polsce.

Jak bolszewicy postępują z naszą komisją rozrachunkową.

Onegdaj odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie mięszanej komisji rozrachunkowej Delegacja polska złożyła deklarację, w której wyszczególnia wszystkie zwłoki i przerwy działalności komisji, spowodowane przez stronę rosyjską. W rezultacie zestawienia tych dat wynika, iż w okresie 25-miesięcznym Komisja rozrachunkowa czynna była zaledwie 4 miesiące, przerwy zaś wynosiły 19 miesięcy. Delegacja polska oświadczyła, iż składa na stronę rosyjską odpowiedzialność za skutki dotychczasowych metod pracy, stosowanych przez Rosjan. Po wysłuchaniu deklaracji polskiej przewodniczący delegacji rosyjsko-ukraińskiej zapowiedział ze swej strony złożenie w najbliższym czasie w imieniu przedstawicieli Rosji sowieckiej odpowiedzi pisemnej.

Wypłata pośmiertnego po zmarłych wojskowych.

Z dniem 9 b. m. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wypłaty pośmiertnego po zmarłych wojskowych.

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia, w razie śmierci oficera (równorzędnego), chorążego i szeregowego zawodowego wypłaca się pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego; przepis ten dotyczy wypadków śmierci, zaszłych po 1 stycznia b. r.

Wykonanie rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Los teatrów poznańskich zapewniony.

Rada miejska poznańska po trzy i półgodzinnej dyskusji uchwaliła w imiennem głosowaniu prowadzić nadal w zarządzie miasta Teatr Polski i Operę bez Dramatu Wielkiego przy zaprowadzeniu oszczędności i redukcji personelu.

Dzwony polskie wróciły z Bolszewji

Do Stołpców (stacji końcowej na granicy bolszewickiej) nadeszła nowa partja dzwonów kościelnych, które w czasie wojny światowej władze rosyjskie zagrabiły („ewakuowały") z Polski i wywiozły do Rosji. Obecnie bolszewicy zwrócili je na podstawie traktatu ryskiego.

Kongres pocztowców domaga się poprawy bytu jeszcze przed wakacjami.

Uchwały Kongresu pocztowców w Poznaniu.

Poznań, w czerwcu.

Onegdaj zakończył się kongres pracowników pocztowych w Poznaniu.

Dłuższą dyskusję wywołał wniosek, czy pracownicy poczty maja się przyłączyć do ogólnej ustawy o pragmatyce, czy też żądać ustawy odrębnej. Po długiej i ożywionej dyskusji postanowiono przyłączyć się do ogólnej ustawy, przy uwzględnieniu zgłoszonych poprawek w formie noweli do ustawy. Uchwalono wniosek, aby ustawa o poprawie bytu została bezwarunkowo uchwaloną przed ferjami letniemi. Następnie uchwalono wnioski co do wprowadzenia w życie ustawy emerytalnej.

Ściągamy obce waluty do kraju.

W ciągu miesiąca zebrano 150.000 funtów szterlingów.

Warszawa 16 czerwca.

Poczynania rządu w celu ściągnięcia do kraju obcych walut za wywożone artykuły dają rezultaty bardzo dobre. Za czas od 15-go maja do 15 czerwca wpłynęło z górą 150.000 funtów szterlingów. Największe wpływy do naszego skarbu przynosi eksport drzewa i wywóz jaj. Uzyskane kwoty z opłat wywozowych wpływają do P. K. K. P, z polecenia głównego urzędu wwozu i wywozu.

Powrót starych aktów do archiwum lubelskiego.

Do archiwum państwowego w Lublinie nadeszły księgi kas pożyczkowo-oszczędnościowych, istniejących przed wojną w urzędach gminnych b. gubernji lubelskiej i siedleckiej, tudzież tablice likwidacyjne. Nadto archiwum otrzymało dużą ilość zdekomletowanych wprawdzie, ale mogących się przydać do uzupełnienia bibljotek zbiorów praw administracyjnych b. Królestwa Polskiego z lat 1860—1866 i mnóstwo wydawnictw, druków i broszur przedwojennych.

Polska w walce z rakiem.

Ostatnie dane statystyczne, z wielkim trudem zdobyte w Polsce, dają przestraszającą liczbę 50.000 zachorowań na raka. Społeczeństwa prawie wszystkich krajów tworzą Towarzystwa dla walki z tą chorobą; samoobrona społeczeństwa już zaczyna w wielu krajach dawać owoce. Dzięki inicjatywie ludzi dobrej woli, powstała i u nas 2 lata temu podobna placówka.

W dniu 8 b. m. odbyło się w obecności delegata min. zdrowia publ. dr. Le Bruna posiedzenie ogólno polskiego komitetu dla zwalczania raka. Komitet zdołał rozwinąć w wielu kierunkach pożyteczną działalność.

Dzięki otwarciu przychodni i zapewnieniu sobie pomocy wybitnych specjalistów, komitet mógł dostarczyć setkom osób bezpłatnej pomocy lekarskiej, zgodnej z najnowszemi wymaganiami nauki. Staraniem rady komitetu odbyło się szereg odczytów popularnych, wydano drukiem szereg prac naukowych i broszur popularnych, dotyczących raka. Komitet polski jest w stałym kontakcie z analogicznemi instytucjami za granicą.

Zatarg we włókienniczym przemyśle łódzkim będzie zlikwidowany.

Do Warszawy wyjeżdża delegacja przemysłowców łódzkich, która z ministrem pracy omówi warunki pracy i płacy w łódzkim przemyśle włókienniczym.

W poniedziałek prawdopodobnie przybędzie do Łodzi minister Darowski, celem odbycia wspólnej konferencji z przemysłowcami i delegatam związku zawodowego i zlikwidowania obecnego zatargu.

Co są warte:
Regulacje płac zrzeszenia konsumy.

II.

Podstawą dającą siłę do żądania regulacji płac czy też poborów — a objąć tem należy wszelkie dochody — a więc nietylko płace urzędnicze, ale i zarobki rzemieślników, fryzjerów, kominiarzy, piekarzy, rzeźników etc. jak i zawodów wyzwolonych: lekarzy, aptekarzy, adwokatów etc. są zawodowe związki: zrzeszenia.

W pierwotnem założeniu zrzeszenia miały cele przeważnie towarzyskie, reprezentacyjne, ideowe, mające dążność do uszlachetnienia, podniesienia i rozwoju danego zawodu. Weźmy np. dawne cechy rzemieślnicze a choćby nawet rozmaite związki zawodów wyzwolonych.

Cele te z natury rzeczy rozwinęły się i w kierunku materjalistycznym pod wpływem czynników ekonomicznych. Wielką rolę odegrał w zrzeszeniach socjalizm, który pod hasłem dążności do stworzenia materjalnie jak najlepszych warunków musiał pociągająco oddziaływać na masy a materjalny czynnik jest zawsze najlepszym kitem.

Wojna ze swoim materjalizującym wpływem i rozluźnieniem karności, zasad etycznych i całego przedwojennego ładu społecznego nieoddziałała dodatnio na ducha tych zrzeszeń. Zaciężył na nich prąd materjalistyczny z wytycznym celem uzyskania jak największych korzyści materjalnych, zebrania jak najwięcej marek.

I stąd na porządku dziennym: Związek fryzjerów podwyższył taryfę

NATURALNIE JEDNOLICIE BEZ UWZGLĘDNIENIA RÓŻNIC CO DO LOKALU, URZĄDZENIA ETC.

Związek piekarzy żąda podwyżki cen pieczywa, Związek czeladników krawieckich, drukarzy, kominiarzy etc., etc. tysiące związków, a wszystko na jedną nutę.

To znowu Związek: kolejarzy, pocztowców, urzędników manipulacyjnych, urzędników konceptowych, nauczycieli, urzędników bankowych i znowu tysiące związków i zrzeszeń. — Każdy związek, każda grupa z osobna stara się wywalczyć dla siebie jak największe korzyści. Naturalnie, że w kombinację wchodzą tu polityczne czynniki, przyrzeczenia przedwyborcze, przynależność do pewnej partji, stosunki z wpływowymi czynnikami, a wreszcie umiejętność dobrego krzyczenia. Bronią zrzeszeń i to prawie nie pokonalną są tak szkodliwe dla całego społeczeństwa strajki.

Zrzeszenie przedwojenne i same w sobie, a jeszcze bardziej wskutek odpowiedniego ujęcia i wpływu, władzy państwowej mimo obrony swych interesów trzymały się pewnych granic harmonizujących z ogólnem dobrem i miały pewną dążność dośrodkową w stosunku do państwa i społeczeństwa jako całości. W dzisiejszych zrzeszeniach przebija partyjność, bezwzględny egoizm. Bez względu na interesa całokształtu społeczeństwa każde poszczególne zrzeszenie ma dążność odśrodkowa i stara się wyciągnąć jak najwięcej dla siebie od „ukochanej ojczyzny".

Wspaniała zasada zrzeszania się znajduje swój wyraz w państwie, które powinno otaczać równomierną opieką wszystkich obywateli jako członków wielkiego zrzeszenia państwowego, kierować dążeniami poszczególnych organizacji związkowych i doprowadzać je do wspólnego mianownika jakiem jest dobro powszechne. Is.

92 miljardy na sądownictwo, a 44 na więziennictwo.

Według preliminarza budżetowego na r. b. dochody ministerjum sprawiedliwości, przewidziane w kwocie 2.607 tys. złotych, wydatki zaś w kwocie 40.349 tys. złotych, co stanowi 1.79 proc. wszystkich wydatków.

W dochodach największe pozycje stanowią: wymiar sprawiedliwości (po przeliczeniu na marki, według cen styczniowych 5,350 milj. mk.) i więziennictwo — 2,681.658 tys. marek.

Wydatki na wymiar sprawiedliwości wynoszą 92.119.702 tys. mk., na więziennictwo 44 milj. 406.316 tys. marek.

Epidemja zatruć wśród żołnierzy.

Donosiliśmy niedawno o epidemii zatruć w garnizonie wojskowym w Kutnie, obecnie donoszą nam, że podobna epidemja grasowała również w Ostrowiu i Komorowie, gdzie zachorowało 66 żołnierzy.

Mąka polska tańsza od amerykańskiej.

Dotychczas kupcy gdańscy kunkurowali skutecznie z polskiemi młynami, wskutek czego 80 proc. tychże nie miało roboty, gdyż mąka amerykańska zalewała nasz rynek. Obecnie jednak wobec spadku marki polskiej, ceny mąki amerykańskiej poszły znacznie w górę. Skorzystały na tem młyny polskie, w których mąka jest znacznie tańsza i powiększyły produkcję, a wszystkie prawie dotąd stojące bezczynnie zostały uruchomione. Mąka polska wypiera skutecznie amerykańską, pomimo, że kupcy gdańscy w celach konkurencyjnych, usiłują obniżyć ceny w dolarach. Już po tej obniżce mąka polska wypada o 5.000 mk. taniej na pudzie, niż amerykańska, mimo, że oba gatunki droższą.

Urzędnicy pocztowi pod zarzutem defraudacji

Wielki proces w Poznaniu. — 8 funkcjonarjuszów pocztowych na ławie oskarżonych.

Poznań, 16 czerwca.

W dniu onegdajszym zasiedli na ławie oskarżonych w Sądzie okręgowym w Poznaniu odpowiadającej z wolnej stopy: Franciszek Rojewski, Wojciech Burian, Wiktor Latosiński, Adam Zygmański, Kazimierz Truszkowski, Ludwik Niedzielski, Artur Bunzel i Ossowski, — wszyscy wyżsi i niżsi funkcjonarjusze pocztowi.

Oskarżeni są przeważnie o przywłaszczanie sobie zawartości przesyłek pocztowych, o defraudacje sum pieniężnych na 20 tys., 50 tys. i 1 miljona mk. w roku 1921, a Bunzel o wyjmowanie dolarów z listów amerykańskich.

Rozprawa budzi wielką senzację.

Sensacyjne aresztowania w kołach kolejowych skutkiem nadużyć.

Kraków, w czerwcu.

W ostatnich czasach stało się tajemnicą powszechnie wiadomą, że ażeby otrzymać wagon na ekspedycję jakiegoś towaru, należało opłacać się wysokim haraczem odnośnym urzędnikom. Zwłaszcza przy ekspedycji żywego towaru bywali hurtownicy zdani na łaskę i nie łaskę łapownictwa. Takie praktyki wpływały oczywiście częstokroć na zwyżkę towarów i to pierwszej potrzeby.

W związku z tem zarządziły władze sądowo-śledcze energiczne dochodzenia, które spowodowały wiele aresztowań w rozmaitych dyrekcjach kolejowych.

Nazwisk już aresztowanych urzędników, nie podajemy, gdyż nie chcielibyśmy przedwcześnie i bez kategorycznego stwierdzania winy, pozbawiać czci pewnych ludzi.

Usypianie podróżnych na kolejach w celach rabunku.

Kraków. (PAT).

Na głównych liniach kolejowych Warszawa, Lwów, Poznań, Wilno, Brześć grasuje stale szajka złodziei kolejowych tak zwanych „usypiaczy", złożona z kilku mężczyzn elegancko ubranych i przystojnej młodej kobiety.

Kradzieże dokonywane są w sposób następujący: Zajmuja oni cały przedział i zapraszają upatrzonego osobnika do zajęcia miejsca. W niedługi czas mężczyźni zapalają fajki, a gdy jegomość ów zaczyna się czuć źle, kobieta ofiarowuje mu wtedy do powąchania flakonik, który zawiera środek usypiający. Naturalnie, że wtedy następuje kradzież.

Policja jest na tropie szajki, jednakże nie może jej jeszcze uchwycić.

Po zerwaniu z narzeczoną Tobiasz zwarjował!

Kalisz, 14 czerwca.

Z hukiem otwarły się onegdaj drzwi bufetu I. klasy na stacji Kalisz. Do sali wpadł ponury, wysoki mężczyzna.

Gwałtownym ruchem porwał za stojący na uboczu stolik, przystawił go do ściany, wskoczył nań, z furją zerwał wiszący nad bufetem portret b. Naczelnika państwa Józefa Piłsudskiego i podarł go w drobniutkie kawałeczki.

Znajdujący się w drzwiach policjant podbiegł do szaleńca. Publiczność otoczyła ich kołem.

Na zapytanie, gwałtowny jegomość odpowiedział, że nazywa się Chaim Tobiasz, a portret porwał dlatego, gdyż nie jest to prawdziwy Piłsudski, na co, według niego, wskazuje marne wykonanie.

Tobiasza przesłano do komisarjatu miasta Kalisza. Okazało się, że jest to obłąkany.

Po przeprowadzeniu dochodów stwierdzona że Chaim Tobiasz zwarjował z powodu zerwania z narzeczoną.

Krwawa walka pastuchów z policją i strażą celną.

Łódź, 11 czerwca.

Ludność wsi Guzie pow. kolneńskiego w ilości przeszło 100 osób, wypasała samowolnie łąki państwowe nadleśnictwa Lipniki. Uzbroiwszy się w kije, bagnety i broń palną pastuchowie napadli na straż celną.

Wysłano do pomocy oddział policji. W czasie interwencji doszło do starcia. Pośród osób cywilnych dwie są lekko ranne, kilku policjantów i gajowych poniosło lekkie obrażenia.

Awanturę zlikwidowano i ludność zaprzestała wypasania pastwisk państwowych.

Aresztowano trzynastu sprawców zajścia.

Archiwum prasy polskiej.

W Warszawie przygotowuje się projekt utworzenia Centralnego Archiwum Prasy Polskiej z materjałów bądź to otrzymanych z Rosji z działu prasy polskiej i z materjału bieżącego. W pięknej szacie dorobek prasowy uwidocznił się już mocno na międzynarodowej wystawie prasy w Pradze czeskiej.

Cukru chować nie wolno!

Wydział walki z lichwą przy komisarjacie rządu w Warszawie rozpoczął poszukiwania za ukrytym cukrem. Ponieważ komisarjat rządu jest już w posiadaniu wykazu firm, które otrzymały cukier z cukrowni, a równocześnie urzędy akcyzowe zawiadomiły go dla kogo i w jakiej ilości cukier do Warszawy przybywa, dalsze więc ukrywanie cukru, będzie uniemożliwione. Kupcy, którym zostanie udowodnione przestępstwo ukrywania cukru podlegać będą bardzo surowym karom, rewizje w tej sprawie już się rozpoczęły.

Nowy rozdział jaj na eksport.

Zasada rozdziału czerwcowego kontyngentu jaj pozostaje tasama jaką stosowano w maju. Spodziewać się jednak należy znacznego zmniejszenia liczby firm eksportujących jaja, natomiast zwiększenia samego przydziału. Obecnie do przydziału czerwcowego pretenduje 156 firm.

Ten którego niesłychana ambicja doprowadziła kraj do wojny domowej.

Syn chłopa staje się nauczycielem ludowym, posłem, ministrem i prezezesem ministrów. — „Inteligencja jest wrzodem każdego narodu". — Mobilizacja pracy i naprawiane bruki przez inteligentów. — „Nam to wolno, bo my rządzimy. — Zamiast 30 lat tylko 3 tygodnie!

Aleksander Stambuliński, syn bogatego włościanina, kształcił się w rolnictwie w Bułgarji i w akademji rolniczej w Halli. Wróciwszy do ojczyzny, został **nauczycielem ludowym.** Wybrany w r. 1911 do Sobranja, jako członek partji włościańskiej, liczącej 35 posłów, zajął w niej wkrótce stanowisko naczelne. W okresie wojny światowej Stambuliński **był zdecydowanym przeciwnikiem przymierza z Niemcami.** Więc w chwili, gdy Bułgarja wystąpiła po stronie Niemiec, Stambuliński znalazł się w więzieniu, z którego wyszedł dopiero w r. 1918. Był potem **ministrem** w gabinecie Todorowa, a w niedługi czas później **premierem.**

Dzięki więzieniu, Stambuliński stał się **nadzwyczaj popularnym człowiekiem wśród włościaństwa,** któremu schlebiał, głosząc, że po ruinie wojennej ocalić może Bułgarję tylko stan włościański, stanowiący 85% narodu.

Włościaństwo stanowi naród, więc włościaństwo powinno rządzić niepodzielnie państwem — głosił Stambuliński.

Inteligencja jest wrzodem na ciele każdego narodu, który niszczy go tylko i deprawuje. Potrzebna jest zaledwie garść fachowców do obsadzenia urzędów, lecz tych zawsze znajdzie się za pieniądze.

Nietylko głosił te dzikie hasła Stambuliński, lecz i wcielał je w życie. **Zaczął rządy swe od tego, że członków wszystkich poprzednich rządów od r. 1913 do 1918 oddał pod sąd.**

Dla ugruntowania rządów swej partji przeprowadził ustawę, która nakładała wysokie kary do 6 miljonów lewów na bogaczy wojennych. W imię walki ze spekulacją, wywóz zboża zagranicę objął syndykat państwowy. **Przeprowadzenie ustawy o powszechnym obowiązku pracy dla ludzi płci obojga w wieku od 18 do 20 lat, przyczem przewidziana jest mobilizacja do lat 50, umożliwiło szykanowanie inteligencji, które przyjmowało monstrualne wprost rozmiary.**

Tak np. dwaj wybitni politycy polscy, którzy wyjechali do Bułgarji, by zbadać tamtejsze stosunki, byli niesłychanie zdumieni, widząc na ulicach Sofji szereg osób z inteligencji, ciągnących wózki, taczki, naprawiających bruki uliczne i t. d. Towarzyszący im premier Stambuliński wyjaśnił zagadkę.

— „U nas inteligencja musi pracować przymusowo dwie godziny w tygodniu na rzecz państwa. Naturalnie idzie tu o pracę fizyczną".

Zdumienie polskich gości dosięgło szczytu, gdy Stambuliński wprowadził ich do pałacu królewskiego, ale zanim przedstawił gości królowi, rozpoczął z nimi wędrówkę po trawnikach i wspaniałych klombach ogrodu królewskiego depcąc i niszcząc wszystko po drodze.

— „Nam to wolno, bo my rządzimy" — **zakonkludował Stambuliński, patrząc na niesamowite miny gości.**

Stambuliński trzymał się przy władzy niesłychanym terrorem, fałszując bez skrupułów wyniki wyborów, zamykając do więzienia przeciwników, rozwijających bezwzględny terror. Inteligencja odsunięta była od władzy i wpływów, **rząd operował skrajną demagogją,** schlebiając najniższym instynktom mas włościańskich. **Była to dyktatura chłopska, niewiele różniąca się od dyktatury proletarjatu w Rosji.**

Trzy tygodnie temu odbyły się wybory, w czasie których partja Stambulińskiego uzyskała sto kilkadziesiąt mandatów, podczas gdy wszystkie inteligenckie partje opozycyjne uzyskały mandatów 15, socjaliści 2 mandaty, a komuniści 15. Przygniatająca większość nowego Sobrania opowiedziała się więc za Stambulińskim, który w swej mowie, po uzyskaniu votum ufności zapewnił, że rządzić **będzie conajmniej 30 lat.**

Rządził jednak jeszcze tylko 3 tygodnie!

*

Sofja. (AW).

Bułgarski minister spraw zagr. oświadczył zagranicznym dziennikarzom, że akcja, która obaliła gabinet Stambulińskiego pozbawiona jest wszelkiego podłoża wojskowego — ma zaś **wyłącznie charakter polityczny.** Nie są też uzasadnione obawy zagranicy, jakoby Bułgarja miała powrócić do polityki wojennej. Obecny rząd wyszedł z ludu i oznacza **zaprowadzenie porządku i wolności** w przeciwieństwie do sprawowania rządów przez obalony gabinet, który deptał nogami te dwa zasadnicze postulaty praworządności.

*

Wiedeń. (PAT).

Rewizja przeprowadzona w mieszkaniu Stambulińskiego w Sofji jakoteż w Sławowicach wykazała, że Stambuliński zamierzał proklamować republikę w dniu 12 września z okazji poświęcenia nowego kościoła Aleksandra Newskiego.

Planowane było powołanie w tym terminie 100.000 chłopów do Sofji, którzy mieli zostać uzbrojeni bronią, którą zdeponowano już w koszarach straży ogniowej, gdzie też tę broń znaleziono.

W czasie uroczystości miał król Borys zostać zmuszony do abdykacji, a Stambuliński ogłoszony prezydentem republiki.

*

Belgrad. (PAT).

Wczoraj wieczorem odbyło się pod przewodnictwem serbskiego króla Aleksandra posiedzenie Rady Ministrów, poświęcone sytuacji, jaka się wytworzyła z powodu ostatnich wypadków w Bułgarji.

W kołach politycznych potwierdzają, że rząd belgradzki zaraz po obaleniu gabinetu Stambulińskiego wystosował do rządu bułgarskiego notę protestującą, w której między innymi żąda natychmiastowego rozpuszczenia do domów powołanych rezerwistów.

Przemysł naftowy w Czechosłowacji przed upadkiem.

(Od własnego korespondenta).

Morawska-Ostrawa.

Mało się wie o tem, że w Czechosłowacji znajdują się także kopalnie ropy naftowej. Naturalnie w porównaniu z Polską nie wchodzą one zupełnie w rachubę a i te nieliczne stoją obecnie przed ostatecznym upadkiem, ponieważ stan dzisiejszego przemysłu naftowego w Czechach jest tego rodzaju, że **cała produkcja nie pokrywa nawet jej kosztów, wskutek czego państwo zamiast mieć zyski, musi do nich dopłacać!**

W marcu 1920 roku wydaną została ustawa, na mocy której poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej w Czechosłowacji stało się wyłącznym monopolem państwa. Ustawa ta pogorszyła sytuację w przemyśle naftowym i zatamowała dalszy jego rozwój, ponieważ osoby prywatne, o ileby zamierzały czynić poszukiwania za naftą, narażały się na ryzyko, że nietylko państwo przyniesie na siebie prawo wydobywania, ale nawet nie zostaną im zwrócone koszta poszukiwań, wymierzane przez urzędy górnicze.

Ustawa ta więc w krótkim przeciągu czasu 3 lat wstrzymała zupełnie poszukiwania za naftą. W czasie, kiedy została wydaną, była nafta nader cennym produktem i dlatego nie trzeba się dziwić, że rząd czecho-słowacki przyswoił sobie prawo do wyłącznego wydobywania jej, a dlatego też produkcja w Gbelach, gdzie objawiły się dosyć obfite źródła, wcale się opłacała.

Od tego czasu jednakowoż stosunki się znacznie i to trwale pogarszały. Rynek naftowy w Czechosłowacji przepełniony jest wprost produktami zagranicznemi, które przychodzą o wiele taniej, niż nafta wydobywana w kraju. Widocznem jest również wzmożenie się przemysłu naftowego w Polsce, które nastało po przewrocie państwowym.

Ceny nafty również znacznie się obniżyły. Wskutek tego wytworzona została w przemyśle naftowym w Czechosłowacji zupełnie nowa sytuacja. Państwowe kopalnie nafty nie znajdują już dzisiaj żadnego odbytu na swoje produkty a za te minimalne ilości, które są jeszcze sprzedawane, osięga się nader niskie ceny. Dlatego też dawniej tak ryzykowne przedsiębiorstwo istnieje tylko z dnia na dzień.

Państwo próbowało poczynić poszukiwania za naftą w okolicy Hodonina, nad rzeką Morawą. Jedyne wiercenie, które przeprowadzono do głębokości 740 metrów okazało się zupełnie negatywnem. Na dalsze wiercenia już się nie odważy, ponieważ podobne poszukiwania za naftą są nadzwyczaj ryzykowne, kosztują ogromne pieniądze i pomimo miljonowych kosztów mogą skończyć się zupełnem fiaskiem.

Ale nawet chociażby wycofano ustawę o państwowym monopolu naftowym i zezwolono każdemu na poszukiwanie i wydobywanie nafty, to jednak **kryzys ten nie zostanie usunięty.** Dzisiejsze ceny krajowe nafty sztucznie utrzymywane są w niebywałej wysokości. Istnieją wieści, że zniesioną ma być dotychczasowa surtaxa. Wtedy otworzone zostałyby drzwi dla produktów zagranicznych, które są o wiele tańsze. Koszta produkcji krajowej są tak wysokie, że konkurencja by nie istniała. Już dzisiaj z wielkim trudem utrzymują państwowe kopalnie nafty równowagę, chociaż cena nafty ustanowioną jest na 70 koron za centnar.

W razie zniesienia ustawy cena obniżyłaby się raptownie na 20 kor., wskutek czego kopalnie krajowe stałyby się przedsiębiorstwem zupełnie pasywnem. **Dotychczasowe wysokie ceny krajowe są tylko sztucznie utrzymywane na swej wysokości, ale na długo utrzymać się nie dadzą.** Z tych wszystkich względów nadzieja na ożywienie się i rozwinięcie przemysłu naftowego w Czechosłowacji u kół fachowych zupełnie znikła.

*

Na korespondencję powyższą zwracamy uwagę rządu naszego, który powinien tą sytuację odpowiednio wyzyskać dla Polski. (Red.).

Polscy kontrolerzy we Francji.

We Francji bawi szereg wydelegowanych przez polskie M. S. W oficerów korpusu kontrolerów, którzy zaznajamiają się na miejscu teoretycznie i praktycznie ze sposobem prowadzenia kontroli w armji francuskiej. Są oni przydzieleni do francuskich generałów-kontrolerów, przeprowadzających inspekcje oddziałów we wszystkich departamentach Francji. Pobyt polskich oficerów gen. kontroli wojskowej jest zakreślony na 3 miesiące, przyczem połowę tego czasu spędzą oni w instytucjach centralnych francuskiego ministerjum wojny, połowę zaś — w oddziałach, stacjonowanych w poszczególnych departamentach.

Dzięki lojalnemu stosunkowi lokalnych władz francuskich do oficerów - kontrolerów W. P., mogą oni dokładnie zaznajomić się ze stanem faktycznym i systemem kontroli francuskiej, która jest postawiona na wysokim poziomie.

Drugi dzień pobytu p. Prezydenta Rzeczypospolitej w Krakowie.

Wczoraj o godz. 8.30 rano udał się Pan Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie min. przem. i handlu inż. Kucharskiego, wojewody Dra Gałeckiego i otoczenia na Wawel celem zwiedzenia restaurowanego Zamku królewskiego. Pana Prezydenta powitali na Wawelu: rektor Szyszko Bohusz, prorektor Gałęzowski, dyrektorowie zarządu Skórzewicz i Treter, oraz p. Moser.

Z Wawelu udał się Pan Prezydent na Skałkę. O godz. 10 był obecny w teatrze im. Słowackiego na „Święcie Wiosny". Wchodzącego do teatru Pana Prezydenta powitał dyrektor Drozdowski.

O godz. 10.30 rozpoczęły się w salonach województwa audjencje zbiorowe. Na audjencjach jawili się:

Imieniem duchowieństwa Dyecezji krakowskiej członkowie Kapituły z ks. infułatem Krupińskim, ks. prałatem Ślepickim i ks. kanonikiem Korzonkiewiczem. Dowódca O. K. gen. Czikiel, zastępca Dow. O. K. gen. Minkiewicz, gen. Ledóchowski, ks. gen. Niezgoda, gen: Górecki, Dowódca Obozu Warownego pułk. Becker. Prezydent miasta z wiceprezydentami. Prezes Sądu Apelacyjnego Wolter, wiceprezes Turowicz, Prezydent Sądu Okr. Panek, Prezydent Sądu okr. karn. Schwarzenberg Czerny. Prokuratura: Prokurator apel. Dr. Kazimierz Czyszczan, zast. Prokuratora Dr. Teodor Kalczyński, Prokurator Sądu Okr. Dr. Alojzy Brasson. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego z Dziekanami Wydziałów. Rektor Akademji Górniczej z Senatem. Naczelnicy Wydziałów krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego i Dyrektor robót publicznych. Zbór ewangielicki: ks. Michejda, prof. Grosie. Prezydjum izr. gminy wyznaniowej Dr. Rafał Landau, wiceprezydenci Dr. Tischlowitz, Izaak Bauminger. Prokuratorja Generalna Rzeczypospolitej Oddział Kraków, prezes Dr. Windakiewicz, Dr. Grodyński, Dr. Jerzy Gałecki. Izba Skarbowa Kraków: Dyrektor Izby Józef Greger, wicedyrektor Izby Dr. Wiktor Gajewski. Naczelnicy Wydziału: Dr. Mazurkiewicz, Dr. Jaśkowiec, Grabowski, Kohaut, Arzt. Delegat lwowskiej Dyrekcji ceł: Eustachiewicz. Kuratorjum Okr. Szk. Kraków: Kurator Jan Owiński, Naczelnik Wydziału Prez. Dr. Michał Pollak, Dr. Stanisław Rzepiński, Jan Śnieżek, Antoni Marcinkowski, Jan Dreziński, Naczelnik Wydziału Dr. Leon Pilecki, Władysław Trybowski. Dyr. Kolei Państw.: Inż. Prachtel Morawiański prezydent K. P., Dr. Jerzy Jounga wiceprezes dla spraw adm,. Dr. Ernest Pischinger star. radca kolej. Dyr. Wydz. ruchu tut. Dyrekcji K. P: i polski członek naczelnej Kom. Kolejowej w Bytomiu. Dyr. Poczt i Telegrafów w Krakowie: Prezes Dr. Zygmunt Jarszyński, wiceprezes Dr. Franciszek Musiał, wiceprezes inż. Juljan Gostwicki, Naczelnik Wydz. Poczt Dr. Longin Womela, Naczelnik Wydz. rach. Józef Cydyło. Okr. Urząd Ziemski: Prezes Dr. Łącki, zastępca prezesa i Kierownik Wydziału Adm. Ruebenbauer, kierownik Bjura Okr. Kom. Ziemsk. Maniecki, kier. Urządzeń rol. Okr. Urz: Ziemsk: Lange. Małopolskie Tow. Rolnicze: Prezes Jura, prof. Sikorski, Karol Kirjan, Piotr Wydro. Przedstawiciele Małop. Władz Górn. Starosta górniczy Dr. Antoni Meyer, Naczelnik Wydziału Józef Bocheński, Juljusz Mokry, star. radca górniczy i Naczelnik Urzędu górn. Okr. w Krakowie, inż. Apolinary Negrusz. Izba Handlowa i Przemysłowa: Prezydent Tadeusz Epstein, wiceprezydent Jan Peroś, Delegat Izb: Władysław Zawojski, radca Izby Wacław Anczyc, inż. Leonard Nietsch, Samuel Schechter (zarazem imieniem stowarzyszenia kupców krakowskich), sekretarz Izby Dr. Bruno Josefert, radca Bernard Wachtel. Dyrekcja Dróg wodnych: inż. Czerwiński, inż. Piekarski. — Państwowe Zakłady Salinarne: Inż. Skoczylas, Dyrektor Salin inż. Dawidowski, Naczelnik Żupy Solnej. — Dyrkcja Okr. Regul. Rzek Żeglowych: Dyrektor inż. Poźniak, Naczelnik Wydziału inż. Włodzimierz Obertyński, star. radca budow. inż. Faustyn Pruszyński. — Policja Państwowa: Komendant Okręgu Inspektor Ladenberger i inspektor Dr. Szczepański. — Dyr. Akad. Handl.: Józef Kannenberg, prof. Dr. elHrkulan Weigt, prof. Stanisław Gołąb. — Państw. Szkoła Przemysłowa: Dyrektor Szkoły Kostecki, profesorowie: Ekielski, Górka, Uranowicz. — Państwowa Szkoła Przemysłowa Art.: Dyrektor Raszka. — Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa: Edmund Makowski, dyrektor Oddziału w Krakowie. — Rządowa Fabryka wyrobów tytoniowych: Dyrektor Franciszek Zamarski, zastępca dyrektora st. inspek. Teofil Cyprian, inspektor Karol Niemetz, st. kontrolor Adolf Martiszek. Zakład badania środków spożywczych: Leonard Bier. — Okręgowy Insp. Pracy: inż. Ludwik Smyczyński. — Związek zrzeszeń pracowników państw. prof. Dr. W. Krajewski, wiceprezes Albin Bobrowski, sekretarz Ostachowski, zespół. R. Markiewicz, osiedla: inż. Albrecht, repr. emer. pułk. Kronberger. — Związek Ziemian Kraków: Prezes Aleksander Dworski, Władysław Kopiński, Dr. Milieski, Dr. Zdzisław Chmielewski. — Towarzystwo Ubezpieczeń Florjanka: Paszkowski, Dydyński, Myczkowski, Szatkowski. — Delegacja Związku Przemysłowców Zachodniej Małopolski Kraków, Dunajewskiego 9: Jan Götz Okocimski, inż. Zborowski, dyrektor Związku Dr. Norbert Salpeter, sekretarz Związku. — Izba notarjalna Kraków: Dr. Tadeusz Starzewski, wiceprezes Dr. Jan Myciński, sekretarz Aleksander Rybiński. — Prezydent Izby lekarskiej: Stefan Strzemieński. — Kongregacja kupiecka: Senator Adelmann, Rudnicki, Massar i Rotowski. — Rada powiatowa Kraków: Prezes Rady pow. Dr. Stefan Skrzyński, wiceprezes Dr. Witold Miliecki, członkowie Inf. ks. Dr. Czesław Wądolny, Jan Jarzyna, Józef Czuber, Tomasz Młodzianowski, Dr. Antoni Gaszyński, Dr. Franciszek Paszkowski, Jan Mol, Józef Serczyk, Władysław Mycielski, sekretarz Rady pow. Bronisław Zborowski. — Towarzystwa: etyczne i filozoficzne. Prezes Dr. Witold Rubczyński, wicepr. inż. Tadeusz Zarański, sekretarz Dr. Wessely, prof. Dr. Tadeusz Kowalski, wiceprezes prof. Dr. Tadeusz Garbowski, sekretarz Haressek, Dr. Jakób Biela. — Delegacja: Włodzimierz Tetmajer, Karol Haller, dyrektor Pachoński. — Delegacja Spółdzielności rolniczej: Dyrektor Syndykatu: Adolf Poniński, prezes Związku rewizyjnego Sp. Kółek roln. Dr. Jan Dąbski, dyrektor eCntr. aKsy spół. rol. Antoni Kolarz, Dr. eksp. kraj. pt: ron: sp: rol. Jan Kania. — Tow. Kresowe: Ksawery Sarjusz Zaleski, Kazimierz Szaszkiewicz, Czesław Prószyński. — Dyr. Zw. ekon. sp. rol. Ignacy Śliwiński, Dyr: Z: jaj. „Jajo" Kraków: Dr. Marjan Lang, Dyr. Zw. rew. sp. Kółek roln. Dr. Witold Wiśniewski. — Polskie stronnictwo chrześc. demokr. zarząd okr: Kraków: Senator Adelmann, poseł Holeksa, Stanisław Burtan, poseł Mianowski, dyrektor Pachoński ks. L. Kasprzyk. — Wojewódzki krakowski Czerwony Krzyż: Józef Greger, Dr. Bobak, Miziewiczowa. — Tow. popierania Przem. kobiecego: Teresa Sapieżyna. — Nar. Organizacja Kobiet: Prof. Stanisława Lewkowiczowa i Julja Puszetowa. — Zjednoczone Ziemanki: Jadwiga Buszczyńska. — Stow. Matek chrześc.: Rektorowa Anna Zakrzewska. — Katolicki Zw. Polek: Wodzicka i Turska. — Stow. Naucz.: Lenotyna Owczarkiewiczówna. — Tow. św. Wincentego a Paulo: Marja Mieroszewska — Sodalicja Pań: Ludwika Sobolewska. — Koło Pań T. S. L. Marja Siedlecka. — Stow. Pracownic Konfekcji Damskiej: Stanisława Rychłowska i Marja Ostarzewicz. — Stow. Dzieci Marji: Róża Łabieńska. — Stow. Pracownic Fabryki cygar: Marja Baurowiczowa i Jadwiga Michalska. — Stow. Kobiet i Dziewcząt pracujących: Stanisława Waśkowska. — 9. Koło T. S. L. Mieszczanek: Koszowa. — Del. Sokolów Okr. gniazda krak.: Prezes Dr. St: Rowiński, Ed. Kubalski, Ruczewski, Winc. Wodzinowski, Kaz. Cybulski, Wład. Dziewoński. — Stow. naucz. org. narod. Prezes Stan: Saloni, członek Dyr. Ignacy Szulc, wiceprez. Michalina Ciągiewiczowa. — Żegluga polska: Prezes Czechowicz, Jurszyński i Podgórski. — Sekretarjat Katol. Stow. kult. oświat.: Ks. Ludwik Kasprzyk, ks. Józef Śliwa. — Tow. Właśc. realn. katol. Siedlecka, Świszczowska, Hrebendowa. — Rada Okr. chrz. Zw. zawod. m. Krakowa: Poseł Jan Puchałka, dyr. eHnryk Pachoński, Stanisław Front, Jan Dyląg, ks. Ludwik Kasprzyk. — Kom. Odbud. Kopuły św. Piotra: prezesowa Ludwika Grodzicka, Walerja Kalinowa. — Koło kat. Zw. Polek IV Dzielnicy: Łobaczewska i Marja Salamon. — Stow. sług św. Żyty: Ks. kurator Władysław Kotowicz T. J., Zawadzka wiceprezesowa, Józefa Ichniowska. — Pol. Zw. muz. pedagog.: La-

---

Obchód jubileuszowy Akademji Umiejętności.

Wczoraj o godz. 12 w południe odbyła się w auli Uniw. Jag. uroczystość jubileuszowa 50-ciolecia Akad. Umiejętności, na którą przybył Pan Prezydent Rzplitej wraz z min. przemysł. i handlu p. inż. Kucharskim. W sali znajdowali się członkowie Akademji, profesorowie Uniw. krakowskiego, którzy równocześnie reprezentowali poszczególne Uniwersytety w Polsce, oraz Przedstawiciele Władz i zaproszeni goście. Po przemówieniu prezesa Akad. Um. prof. dr. Morawskiego złożył sprawozdanie sekretarz gen. P. A. U. Wróblewski.

Wynika z niego, że ostatnio Akad. Um. straciła 8 członków, którzy w ubiegłym okresie czasu zmarli. Brak funduszów daje się odczuwać na każdym kroku, a dawne stypendja dają obecnie zaledwie 30.000 Mk. rocznie. Dla należytego spełniania zadań Akad. potrzeba odpowiednich środków, których powinien dostarczyć Rząd, skoro własne środki Akademji są niemal zerem (największy z funduszów na wydawnictwa wynosi w kapitale zakładowym około 300.000 Mk.). Skutkiem braku tych środków daje się odczuć pewne osłabienie w ruchu naukowym, a na pomoc ze strony zobojętniałego w tym kierunku społeczeństwa Akademja liczyć nie może. Spodziewać się przeto należy, że Rząd okaże dla Akademji Um. więcej, niż dotąd, zrozumienia i życzliwości, dostarczając jej niezbędnych środków materjalnych.

Po sprawozdaniu tem nastąpił odczyt p. Bobrzyńskiego pt. „Przed 50-ciu laty", poczem dyr. kanc. Akad. Um. p. Rydel odczytał szereg depesz gratulacyjnych, nadesłanych z powodu 50-cioletniego jubileuszu Akad. Um. przez wszystkie niemal uniwersytety państw europejskich, jak Francji, Anglji, Włoch, Niemiec, Austrji, Szwajcarji, Węgier, Czechosłowacji, Jugosławji, Belgji Holandji, Britist Muzeum itd.

Następnie ogłoszono nazwiska nowych członków Akademji, a mianowicie: Bruchnalski Wilhelm, prof. Uniw. we Lwowie; Wędkiewicz Stanisław, prof. Uniw. Jag.; Dybowski Roman, prof. Uniw. w Warszawie; Semkowicz Władysław, prof. Uniw. Jag.; Makarewicz Juljan, prof. Uniw. we Lwowie; Dziewoński Karol, prof. Uniw. Jag.; Białaszewicz Kazimierz, Kier. Zakł. fizjolog. Inst. Nenckiego w Warszawie; Horuowski Józef, prof. Uniw. w Warszawie; Stach Jan, kustosz Muzeum fizjolog.; Świętosławski Wojciech, prof. politechn. w Warszawie; Henri Lebesque, prof. mechaniki w Ecole Normale Superieure w Paryżu, i Leopold Adametz, prof. przy Hochschule für Bodenkultur w Wiedniu.

Z kolei przystąpiono do ogłoszenia przyznanych sześciu nagród, poczem uczestnicy uroczystości opuścili salę uniwersytecką.

Wczorajsze audjencje u ministra handlu i przemysłu.

Kraków, 16 czerwca.

Wczoraj od godz. 10.30 do 12 w południe udzielał posłuchań p. Minister Przemysłu i Handlu Kucharski w biurach Wydziału Przemysłowego Województwa.

P. Minister przyjął: Naczelnika Wydziału przemysłowego Województwa p. Juliana Nowickiego z urzędnikami Wydziału, Starostę górniczego dra Neyera, Prezydjum Izby Handlowej i przemysłowej z prezydentem Epsteinem, pp. W. Anczycem, Wachtlem i sekr. dr. Josefertem, — Prezydenta izr. gminy wyznaniowej dra Rafała Landaua, pp. St. Łukowskiego i Z. Rosenzweiga, którzy jawili się im. Związku gospodnio-szynkarskiego Małopolski zachodniej, Przedstawicieli Spółki stolarzy meblowych dr Berski r. Mereśński, Stobierski i L. Reprezentanci kupców i przemysłowców, Stowarzyszenia kupców chrześcijańskich, reprez. Narodowej organizacji Kobiet i w. in.

wika Grodzicka, prof. Stan. Bursa. — Liga Stow. Czew. Krzyża (Oddział Propagandy Hygieny) Dr. Józef Zanietowski. — Pols. Tow. Balneologiczne: Dr. Józef Zanietowski, prof. Dr. Ludomił Korczyński. — Związek Techników w Krakowie: Inż. Tadeusz Gliński, prezes, inż. Juljan Trentler, delegat Zarządu. — Artur Zaremba, Cielecki, prezes honorowy Zw. Kółek roln. — Radca szkalny Józef Winkowski, dyrektor gimn. — Były profesor i Rektor Politechniki lwowskiej Leon Syroczyński i Dr. Marjan Dubiecki, weteran z 1863-4. — Delegacja powstańców z 1863 r.: Krzyżanowski, Syroczyński, Dr. Władysław Semkowicz, prezes Tow. kresów południowych. — Delegacja Akademiczek „Jedność". — Delegacja gmin Jurgów, Czarnogóra, Rzepiska: Leon Szkocki, urz. Tow. ubezp. oraz dwu delegatów wymienionych gmin. — Delegacja Stow. weteranów polskich: Korzeniowski, Franciszek Łapka. — Krak. Klub cyklistów i motorzystów: Inż. Jan Biasion, delegat Zarządu, Wilhelm Haltof, sekretarz Tow. — Delegacja SS. Miłosierdzia: S. Marja Glińska, S. Michalina Kucharska. — Komitet budowy Kościoła paraf. w Prądniku Czerwonym: Ks. Józef Mazurek, Andrzej Sutko, Mikołaj Sobieraj, Konstantowa Buszczyńska, Stanisława Romanowska. — Deputacja Ligi Pomocy Przem.: radca Witold Ostrowski, dyrektor Stanisław Sokołowski. — Marjan Bartynowski, kurator Zakładu Helclów. — Karol Kropacz w imieniu Zw. Spółdzielni robot. „Proletarjat" i Teodor Klucka im. Spółdz. z prac. kol. — Zw. kraj. Stow. stróżów katol., robotników i służby domowej: Ludwik Gołąb prezes, Antoni Jeńczyk i Józef Sołek, Wawrzyniec Palkiewicz, Maciej Kurzydło, Kazimierz tSypecin, Kazimierz Godula. — Delagacja Rady szkolnej miejscowej i Rady gminnej w Prokocimiu: Michał Rewilak, naczelnik gminy, Jan Boron, Stan. Spyt. — Komitet wygnańców Śląska Cieszyńskiego w Oświęcimiu III: Jan Nosal, Jan Szczurek, Jan Czernek, Jan Bieron. — P. Franciszek Macharski wraz z bratankiem Drem Leopoldem Macharskim, wręczył Panu Prezydentowi artystycznie wykonaną skrzynkę bronowicką, zawierającą miód i wino z czasów Kościuszki wraz z ozdobnym adresem, oraz złotą monetę polską z czasów Augusta III. — Zakłady przemysłu szklanego „Industria" ofiarowały Panu Prezydentowi 2 widoczki witrażowe, a Amerykańsko-polski Dom importowo-handlowy Ludwik Aksman maszynę do pisania. Za ofiarowane dary Pan Prezydent serdecznie podziękował.

W czasie audjencji u Pana Prezydenta w innej sali Województwa odbierał szef Kancelarji cywilnej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Leon petycje osób prywatnych.

O godz. 11.30 udał się Pan Prezydent na Strzelnicę; o godz. 12 wziął udział w jubileuszowem posiedzeniu Akad. Umiej., o godz. 1.30 popoł. odwiedził Akad. Sztuk Pięknych. O g. 2 popoł. podejmował Dostojnego Gościa śniadaniem prezes Akad. Umiej. dr. Morawski, o g. 3.45 dokonał Pan Prezydent Rzeczypospolitej otwarcia wystawy dzieł sztuki, ofiarowanych na dochód kursów letnich Związku strzeleckiego przy ul. Wolskiej 21.

O godz. 4 popoł. Pan Prezydent wyjechał do Mogilan, gdzie w licznem gronie ziomian podejmował Dostojnego Gościa p. Stanisław Konopka. Pan Prezydent Rzeczypospolitej zaszczycił przytem odwiedzinami włościanina Wątora, zastępcę wójta w Gaju.

O godz. 7 wieczorem odbył się na cześć Zwierzchnika Państwa obiad obywatelski w Starym Teatrze, o godz. 9.30 Pan Prezydent był obecny na przedstawieniu „Odprawy Posłów Greckich" w dziedzińcu arkadowym Zamku królewskiego na Wawelu. O godz. 11.30 w nocy odjechał do Katowic żegnany na dworcu kolei przez Wojewodę krakowskiego, Prezydjum miasta, generalicję i naczelników władz.

KRONIKA.

CO UCHWALONO NA POSIEDZENIU M. KOMISJI SANITARNEJ.

W dniu 6 bm. odbyło się posiedzenie Komisji sanitarnej miejskiej, na której Naczelny lekarz miejski złożył sprawozdanie za rok 1922. przyjęto do wiadomości wraz z szeregiem postawionych wniosków. Po załatwieniu szeregu spraw administracyjnych, Komisja poparła podanie Koła Krakowskiego Towarzystwa walki z gruźlicą o subwencję ze strony Gminy, uznała za wskazane przeprowadzenie do końca pertraktacji z Kasa chorych w sprawie reaktywowania Sanatorjum gruźliczego w Prądniku Białym. Dalej oświadczyła się Komisja za koniecznością wniesienia przez Rząd do Sejmu osobnej ustawy przeciwgruźliczej, rozgraniczającej zakres działania i obowiązki Rządu, samorządu i Instytucji społecznych w tej sprawie. oraz za energicznem popieraniem półkolonji i dalszem utrzymaniem opiekunek szkolnych, których działalność okazała się bardzo skuteczną. W końcu wobec utworzenia Państwowego Instytutu dentystycznego w Warszawie zastanawiała się nad uregulowaniem sprawy techników dentystycznych.

SEKCJA EKONOMICZNA RADY M. uchwaliła na posiedzeniu dnia 14 bm. przedstawić Radzie m. wnioski w sprawie sprzedaży gruntu m. pod budowę domu mieszkalnego Janowi Piwowarczykowi w Płaszowie; następnie uchwalono ustanowić Komisję kolejową z grona radców m. dla spraw gminy m. Krakowa, oraz wybrać delegata gminy do Rady zawiadowczej Ski „Kolej lokalna Kraków—Kocmyrzów". Uchwalono dalej wydzierżawić część gruntu m., zajmowanego dotąd w Dębnikach pod stację radjotelegraficzną na ten sam cel Skarbowi Rzpltej Polski, zastąpionemu przez Dyr. Poczt i Telegr. w Krakowie, oraz przyznano kilka kredytów dodatkowych dla poszczególnych działów budżetu. W końcu uchwalono przedstawić Radzie m. definitywne wnioski w sprawie rozszerzenia parku Dra Jordana.

Cracovia — Eintrach (Lipsk) 4 : 2 (2 : 1)

Giełda.

Warszawa. (PAT).

Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych 105000, 100000, sp. 100500, kupno 99500; franki francuskie 6650; funty ang. 475.000; korony czeskie 3130, 3050; marki niemieckie 93, 90.

Czeki. Belgja 5650, 5680, kupno 5620; Berlin 0.93, 0.90, sp. 0.92, kupno 0.98; Gdańsk 0.93, 0.90, sp. 0.92, kupno 0.98; Londyn 487 tys. do 460000, sp. 462000, kupno 458000; Nowy York 95000, sp. 105000, kupno 100000; Nowy York drobne sp. 100450, kupno 99450; Paryż 6130, 6050; Szwajcarja 19100, 19950, sp. 19045, kupno 18910; Wiedeń 1.30, 1.27, sp. 1.28 1/2, kupno 1.25 1/2, Włochy 4850; Liry 4875.

Zurych. (PAT).

Zamknięcie giełdy. Berlin 0.0049; Holandja 218.20; Nowy York 556 3/4; Londyn 25.68; Paryż 35.10; Medjolan 25.62; Praga 16.65 1/2; Budapeszt 0.007; Bukareszt 2.80; Belgrad 6.10; Sofja 7.25; Warszawa 0.0065; Wiedeń i austr. korona stemplowana 0.0078.

Kraków. (PAT).

W czasie od dnia 9 do 15 bm. spędzono na targowicę miejską buhaji 49, woów 40, krów 470, jałówek 229, cieląt 771, owiec 1, świń 1354. Razem 2914. Płacono za 100 kg. żywej wagi buhaje 650.000—1.150.000, woły 696.700 do 1.125.000, krowy 508.700—1.125.000, jałownik 600.000—940.000, cielęta 588.000—1.035.000, świnie żywej wagi 1.000.000—1.350.000, świnie bitej wagi 1.150.000—1.640 tysięcy. Na konsumpcję Krakowa zużyto 2350 sztuk, dla innych gmin 564.

Złote polskie biją się na giełdzie z marką polską!

Niesłychana orgja giełdowa.

Kraków, w czerwcu.

Na giełdzie piątkowej wystąpił nowy walor giełdowy dla podniesienia ruchu spekulacyjnego i wciągnięcia większych mas w orgję giełdową. Tym walorem nowym jest wprowadzony przez obecnego ministra skarbu złoty polski, który na targu giełdowym w piątek doszedł do kursu 15.000 Mkp., gdy urzędowy kurs był 18.500 i dopiero w sobotę podwyższono na 15.000. W ten sposób do zamętu z walutami obcemi przychodzi jeszcze walka dwóch walut własnych w kraju: marki polskiej i obliczeniowego złotego polskiego.

Świętokradzki czyn w kościele w Bolechowicach.

Splądrowane tabernaculum. — Kradzież wotów. — Świętokradcy umknęli.

Ubiegłej nocy włamano się do kościoła parafjalnego w Bolechowicach koło Krakowa i skradziono z Tabernaculum w wielkim ołtarzu mosiężny kielich, z bocznych zaś ołtarzy 5 srebrnych wotów w kształcie serc. W jednym z bocznych ołtarzy zniszczyli świętokradcy obraz, a następnie usiłowali dostać się do zakrystji, lecz im się nie udało, wobec czego umknęli. Na miejsce wydelegowano wywiadowców z Krakowa.

POSIEDZENIE M. KOMISJI CENNIKOWEJ. odbędzie się dnia 18 bm. o godz. 5 popołudniu, na którem rozpatrywane będą wniesione świeżo cenniki piekarzy krakowskich, podające zwyżkę cen pieczywa i chleba, usprawiedliwianą szalonym skokiem dolara.

DZIENNIKARZE RUMUŃSCY W KRAKOWIE. Wczoraj rano przybyli do naszego miasta dziennikarze rumuńscy w liczbie 8-miu, którym towarzyszył radca min. spr. zagran. Żelisławski i referent prasowy poselstwa polskiego w Bukareszcie dr. Smutny. Na dworcu kolejowym powitało ich grono dziennikarzy krakowskich z drem Beaupre na czele. Wizyta tych miłych nam gości związana jest ściśle z przyjazdem rumuńskiej pary królewskiej do Krakowa, co nastąpić ma, jak już donosiliśmy, dnia 27 bm. o godz. 9 rano. Goście nasi byli wczoraj obecni wraz z Dostojnikiem Rzeczypospolitej Polski na przedstawieniu „Święta wiosny" w teatrze im. Słowackiego, poczem udali się na zwiedzenie zabytków historycznych Krakowa. Dziś wieczorem udają się do Zakopanego po dwudniowym pobycie w naszem mieście.

ZDENERWOWANI PASAŻEROWIE. Znaleziono na dworcu kolejowym przy kasie palto, zaś w pociągu kosz z bielizną i garderobą damską, które są do odebrania w Komisarjacie na dworcu.

SPÓŁDZIELNIA AKADEMICKA. W poniedziałek, dnia 18 bm. o godz. 8 wieczór w czytelni Domu Akademickiego, ul. Jabłonowskich 12 odbędzie się dokończenie obrad Zebrania Założycielskiego Spółdzielni akademickiej. Na porządku dziennym m. in. wybór Rady Nadzorczej. 1816

Ogłoszenia z Niemiec przez biuro ogłoszeń „PAR“ Poznań lub Berlin SW. 68, Neuenburgerstrasse 4.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta od godziny 9—1 w południe i od godziny 4—7 wieczorem.

CENY OGŁOSZEŃ: drobne ogłoszenia za słowo Mk 200·— dla poszukujących posad Mk. 100·— za słowo: drobne o treści matrymonialnej Mk. 300 wiersz milim. jednoszpalt. Mk 750·— wiersz milim. w rubryce „Nadesłane“ Mk. 2250·— wiersz milim. po kronice Mk. 3000 Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetr. Mk. 3600·— Za układ tabelaryczny, kombinowany 50%.

Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe.— (Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracya nie odpowiada) — Ceny powyższe obow. od dn. zmiany w nagłówku

Lokale

MŁODY urzędnik poszukuje na 3 tygodnie pomieszkania z utrzymaniem pod Krakowem celem przepędzenia swych wakacji. Łaskawe zgłoszenia pod „MM“ do Adm. „Gońca“. 1779

ZAMIENIĘ 2 pokoje przedpokój z kuchnią na ul. Starowiślnej II p. front na takie samo w innej dzielnicy. Zgłoszenia do Administr. „Gońca“ pod „Zamiana“. 1709

PROŚBA do znalazcy. Zgubiono dnia 13/6 między 6 a 7 godziną wieczór w przechodzie ul. Warszawską, św. Filipa, pl. Słowiańskim i ul. Krowoderską kopertę niebieską, zawierającą kartę korespondencyjną, wizytówkę i maleńką fotografję z 2 osobami. Jest to cenna pamiątka dla właścicielki, upraszą zatem o zwrot za wynagrodzeniem w Adm. „Gońca“.

DLA PANÓW. Specjalność! Szlifowania brzytew oraz wielki wybór brzytew, maszynek do włosów i t. p. stalowe wyroby. Myszkowski, Kraków, Dietlowska 46. 1810

KTO znalazł? Zgubiono dnia 13 bm. między 12 a 1 godziną w południe w przechodzie z Dyrekcji kolejowej przez plac Matejki do Rondla lub w tramwaju ul. Florjańską i Grodzką list w niebieskiej kopercie, w której była fotografja kobiety i list. Łaskawy znalazca raczy je zwrócić w Administracji „Gońca Krak.“ za co otrzyma wynagrodzenie.

ODDAM za swoje dziewczynkę 3 miesięczną, zdrową — chrzczoną Adres Zielona 3. Anna Turcza. 1728

MĄKĘ ŻYTNIĄ walcową 55—60% kaszę jęczmienną drobną i perłową poleca polskie handl. przem. TWo „Hejnał“ w Gorzkowicach. Adres poczt. i tel. Gorzkowice—Hejnał. 1767

UNIEWAŻNIAM zgubione papiery wojskowe na nazwisko N. Feitelbaum. 1814

WPISY na kursa handlowe roczne, oddziały: żeński i męski i 4 miesięczne popoł. i wieczorne w Szkole „Hermes“ Jana Pilcha w Krakowie, Florjańska 39, przyjmuje się codziennie od 15 bm. w godzinach 10-12 i 3-5. 1781.

„ROZWÓJ“

Stowarzyszenie Spółdzielcze z ogr. odpow. w Krakowie, ul. Garncarska L. 7. Tel. 3544.

Przyjmujemy wkładki oszczędnościowe i płacimy:

24% rocznie przy wkładach na czas najmniej 6-cio miesięczny

18% rocznie przy wkładach 3 miesięcznych

12% na 1 miesiąc. 1754

Przy kwotach wielomiljonowych osobne umowy.

RED STAR LINE

KRAKÓW
43 FLORJAŃSKA 43
INFORMACJE BEZPŁATNIE.

Antwerpia - Cherburg Gdańsk - Ameryka.

Po informacje zgłaszać się ustnie lub pisemnie. 1506

SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE S. A.

PLAC SZCZEPAŃSKI L. 6.

tel. główny 148, tel. dział maszyn 205., tel. dział nasion 2463, tel. Dyrekc. 1237.

1652 **Filie: WE LWOWIE, PLAC MARJACKI 10. W RÓWNEM, UL. SZOSOWĄ 93.**

Reprezentacja Fabryki maszyn rolniczych „ODLEW“ w Krakowie, produkujące młynki, sieczkarnie, młocarnie, kieraty i motory. — Poleca także ze składów własnych i fabrycznych wyroby fabryki H. Cegielski w Poznaniu i Pomorskiej Fabryki maszyn w Grudziądzu (dawniej A. Ventzki) i innych pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych.

PEŁNY ASORTYMENT MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH PRZYRZĄDY MLECZARSKIE: Wirówki „Alfa-Laval“ i inne.

WŁASNY WARSZTAT REPARACYJNY

Nasiona zbóż oryginalnych sfalöfskich i innych oraz nasiona gospodarskie o gwarantowanej czystości i sile kiełkowania. Własna stacja czyszczenia i gatunkowania nasion

Nawozy sztuczne, Pasze materjał budowlany i węgiel.

Ogrodzenia nietylko tańsze od drewnianych lecz estetyczniejsze i trwalsze.

Kompletne ogrodzenia z siatki drucianej zwykłe i ozdobne wraz z bramami i furtkami, jak również ogrodzenia kombinowane z drutem kolczastym, poleca:

Firma

W. Kucharski

Spółka Akcyjna

Fabryka drutu i wyrobów drucianych

KRAKÓW

Romanowicza 5.

Telefon 277.

Adres tel. „Metalgor“

Dostawa szybka, duży zapas siatek na składzie. Oferty i prospekty na każde żądanie.

Kraków Florjańska 26. **Adam Błażek** Filia Tarnów Wałowa 13.

Koncес. Zakład Inst. Wodociągów, kanaliz.

oraz

Pracownia blacharska

urządza wodociągi, kanalizacye, łaźnie, klozety, wykonuje wszelkie reperacje instalatorskie. Pokrywa dachy, wieże, wszelkiemi materyałami wykonuje wszelkie reperacje blacharskie. 1.09

Zakłady chemiczne „TERPEN“

1807 **Lwów, Romanowicza 1.**

Sprzedają **terpentynę** białą rafinowaną, **smołę** drzewną sosnową, lekką i ciężką, **węgiel** drzewny retortowy w wagonowych ładunkach. Stacja załadowcza Nisko nad Sanem.

DZWONY

posiada na składzie gotowe

firma

F. KOPACZYŃSKI i Ska

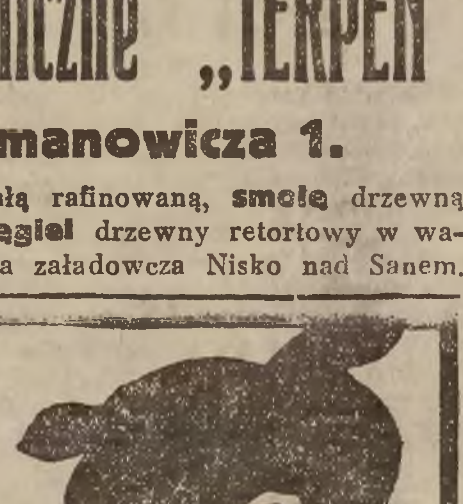
Kraków, Bracka 2.

TŁUSZCZ JADALNY najłatwiej strawny

KUNEROL

poleca się CIERPIĄCYM NA ŻOŁĄDEK.

1545

Przedstawiciel: **M. VORZIMMER. KRAKÓW.**

Księgarnia Dr. Wł. Miłkowskiego

(Florjańska 1)

sprzedaje po niskich cenach niewielką pozostałą liczbę egzemplarzy następujących dzieł oddawna wyczerpanych w handlu księgarskim:

Bartels Artur Satyry Cena . . . . 600 m.
Bartoszewicz K. Rok 1863 — Historja na usługach ludu i stronnictw. Tom drugi (żadkość) 8000 m.
Bartoszewicz K. Antysemityzm w Polsce do końca w. XVII. . . . . Cena 2400 m.
Bartoszewicz K. Wojna żydowska w r. 1859 1800 m.
Dzieduszycki J. Patriotismus in Polen in seiner geschichtlichen Entwickelung. . . . . Cena 2400 m.
Niemcewicz J. N. Powieści poetyczne . . Cena 600 m.
Ogiński Tad. woj. trocki. Pamiętniki z XVIII w. . 1200 m.
Minister Florjan Ziemiałkowski. Karta z dziejów Galicji z portretem . . . . Cena 600 m.
Bartoszewicz K. Kwestyonarjusz małżeński i Mar[illegible] na Bielskiego „Dziesięcioro przykazań mężów“ [illegible] m.
[illegible]towski Tadeusz W sprawie przemysłu krajowego. Cena 1200 m.
Księga pamiątkowa arcybractwa miłosierdzia w Krakowie, z portretem Piotra Skargi . . Cena 2400 m.
Hołd Grunwaldowi, wspaniały album na welinowym papierze z kilkudziesięciu illustracjami. Cena 9.000 m.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Antoni Krzywy. Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarządem R. Ferka w Krakowie.